

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Æblet

Citation: Andersen, H. C.: "Æblet", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 240. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeventyr05val-shoot-workid93598/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Æblet.

[4]

Ovre i England sad en lille Dreng og en lille Pige, de legede med et Æble, de rystede det og hørte hvorledes Kjærnene raslede indeni; Æblet skar de over og fik hver sit Stykke, de delte Kjærnene imellem sig og spiste dem, paa een nær, 5 den skulde de lægge i Jorden, mente den lille Dreng, saa ska! Du see hvad der kommer ud af!« sagde han, »der kommer noget Du slet ikke kan tænke Dig! der kommer et heelt Æbletræ! men ikke lige strax!« han var nu saa klog. Og Kjærnen blev plantet i en Urtepotte, begge to vare de lige ivrige der- 10 med; Drengen gravede Hul i Jorden med sin Finger, den lille Pige lagde Kjærnen ned og begge to dækkede Jorden til.

»Nu maa Du ikke imorgen tage den op for at see om den *har faaet Rod,« sagde Drengen, »det maa man ikke, det gjorde jeg med mine Blomster ifjor, kun to Gange, jeg ville see om de 15 groede, da havde *jeg ikke bedre Forstand og Blomsterne døde!«

Urtepotten blev i den lille Piges Stue, hver Morgen hele Vin- teren saa hun til den, men der var kun den sorte Jord at see, nu kom Foraaret, Solen skinnede saa varmt og da pippede der 20 frem i Urtepotten to smaa grønne Blade, »det var yndigt, det var mageløst,« jublede den lille Pige, »nu kommer Æbletræet!« og for hver Dag og Uge kom det mere frem, Planten blev større og større, den blev et heelt lille Træ, Aar for Aar større, men 25 den lille Pige saae det ikke blomstre, vor Herre kaldte hende bort fra Jorden. Den lille Dreng levede endnu, men hos ham stod jo Træet ikke og han havde ogsaa ganske glemt det og den Leeg, da de lagde Æblekjærnen ned i Urtepotten, for at der kunde blive af den Noget som hun slet ikke tænkte. Han var

1 *Collin* 35, 4^e V: 20. 2 bl. 4^e.

Tidl. trykt i *H. C. Andersen og Henriette Wulff. En Brevsketling med H. Topsøe-Jensen II 1956 s. 346-48 som tillæg til brev af 12.10.1857.*

14 *har faaet:] faaet t og *Topsøe-Jensens* text. 15 *jeg ikke:] ikke t.

selv kommet fra sine Forældres Huus ud i Skole for at der kunde blive noget af ham – det var ham en saadan Glæde at læse, at lære, at vide, han glemte alle sine Lege, og han tænkte naturligviis ikke længer paa Æblekjærnen, og hvad den kunde blive til; den var jo allerede et lille Træ, stort nok til at plantes ud i Haven, og der kom den – ogsaa den kom ud i Verden for at der kunde blive noget af den; og den stod i den friske Luft, Duggen faldt paa den, Solen skinnede varmt, den fik Kræfter til at staa Vinteren imod, og efter Vinterens haarde Tryk var det ligesom om den af Glæde i Foraaret satte Blomster, og i Høstens Tid havde det virkelig et Par Æbler. Og Aaringer kom og Aaringer, hen over den lille Piges Grav voxede Græsset, men ud fra Skolen, Aar for Aar fremad gik en Mand med Tro i sit Hjerte, med stærke Tanker i sin Pande, engang vilde han blive nævnt blandt Verdens store Tænkere, han tænkte slet ikke paa sit Æbletræ, huskede ikke hvordan han som lille med den lille Pige legede med Æblet, deelte det og spiste selv Kjær-^{12]} nene med paa den ene nær, som de plantede "for at hun skulde see: Noget hun slet ikke tænkte paa.

²⁰ Og i Aarens Løb vare tunge Dage, Prøvelsens Dage gaaet gjennem det Huus hvor Børnene havde leget. Den lille Piges Forældre bleve forarmede, Huus og Gaard blev solgt, den nye Eier lod bygge og grave, en ny Markvei blev lagt hen over et Hjørne af den gamle Havegrund og derved kom Æbletræet ²⁵ til at staa udenfor paa den anden Side af Veien; men Solen, skinnede paa det, som før, og Duggen faldt paa det som før; *det bar deligt Blomster, det satte rigeligt Frugt, den *bøiede Grenene lige ned, og mange af dem blev brækkede, thi kaade Hænder kom og rev Frugten til sig, Træet stod jo ved Alfær ³⁰ Vei, hvor Enhver kom forbi, det stod der i mange Aar, Træet ved Landeveien, man brød af det Blomster uden at sige Tak, man stjal af Frugten og knækkede Grenene ovenikjøbet, det var rigtig kunde man sige ikke saaledes sjunget for det Træes Vugge, dersom man kan tale om et Træ, som om et Menneske; ³⁵ – det begyndte sin Historie saa smukt – og hvad kom der ud af den, forladt og glemt et Havetræ paa Grøften ved Mark og Landevei, der stod det uden Læ, rusket og knækket, det vienede vel ikke hen, men med Aarene, bar det færre Blomster og endnu færre Æbler, det kunde godt undværes, tilsidst et Aar hang der ⁴⁰ i Efteraaret kun tre Æbler paa hele Træet, de sat nær ved hinanden paa een Green, acurat ligesom i det første Aar da det var

¹² Aaringer] Aaringer [gik] *Topsøe-Jensens text.* ¹³ *for] gæstogtet med side-
skifte t. ²⁷ *det] der t. - *halsede] hale t.

¹⁶ HCA V

lille, ungt og lykkelig ved sin første Rigdom, den Gang ogsaa kun tre fire Æbler, men nu *var det de sidste, og det ene faldt og det andet faldt, nu hang kun det allersidste, og naar det faldt var Træets Historie ude. – Men det netop var den Tanke [2^a] som opfyldte den ældre Mand, som kom paa Veien, stod stille, 5 grundede og fastede stirrende sine Øine paa det ene sidste Æble paa Træet, det var i det mindste saa rimeligt, thi denne Mand, var just den samme der som lille Dreng havde plantet Æblekjernen, men ikke havde set den voxe, ikke havde seet hvad der kom ud deraf – Noget han ikke vidste, et Guds Blik 10 for hans Tanke der i dette Øieblik grundede paa Skabnings Samhold, Guds Tanker – der, som vi kalde Naturkræfter – Verdens Gaaden vilde han løse – en sagte Luftning, rørte Træets Blade – Guds Aande svævede og svæver *over det Hele – Æblet faldt fra Træet – Tyrgdens Love løste et Problem, 15 det var Newton.

H. C. Andersen.

---

2 *var) for t. 14 *over det) det t.